

## Redactiunea

se affla in

Strat'a tragatorului

(Lăvăzăutză), Nr. 5.

Scrisorile nefrancate nu se primesc decât numai de la corespondanții regulați ai „Federatiunii.” Scrisori anonime nu se publică. Articlii trimisi și nepublicați se voru arde și numai la cerere expresa se returnă.

Pest'a, 30/18. Aug. 1873.

(a) In numerulu de la 26. Aug. allu foiei oficiale „Budapesti Közlöny” afilămu urmator'i a notitia: „La propunerea ministrului de interne Maiestatea Sa imperatru si regele apostolicu allu Ungariei, prin decretul seu de la 20 Augustu, s'a induratu prea grădiosu a numi de comite supremu allu comitatului Severinu pre Bogdán Jakab, fostu consiliariu de sectiune in ministeriulu de agricultura, industria si commerciu, si totuodată s'a mai induratu a insarcină totu pre acestu domnu si cu demnitatea de comite supremu allu urbei libere regesci Caransabisiu.”

De una diumetate de anu incoce acum pentru a trei-a ora ni se dă occașione d'a înregistră assemenei decrete, prin cari, in celle mai curate districte romanesci se numescu de prefecti si commissari visce individi, cari nu numai că nu sunt romani, ci sunt, precum s'a dovedit, cei mai incarnati inimici ai poporului romanu. Aceste acte depășitoare, ca nu cum va se dăscem revoltoare, pentru totu suffletulu romanescu; aceste măsuri de rigore si terore luate facia cu poporulu romanu din Transilvania si Ungaria, ne intaresc totu mai tare in convictiunea, că poternicul consiliu allu poternicilor domni de la putere a afflatu de bine si cu scopu, a ni decretă mortea, si acum necontentu ni arruncă manusia si ne provoca să o redicămu, daca mai voiim să traimu. Impilati si incatusati cum suntemu, noi vomu redică manusia pentru că voiim inca să traimu si pentru că nu potem ușa ca lassitatea să slabata si să ocupe locu in peptulu unui cive romanu, inse de la ei va depinde să ni determine momentulu deciditoriu intre vietia si morte; da, allu loru este acestu dreptu, pentru că ei sunt provocatori, ei sunt poternici cari nu recunoscu altu dreptu decât dreptulu cellui mai tare.

In aceste fatale impregiurări si facia cu aceste măsuri de rigore si terore, cu voia seau fără de vola trebue să ni intercemu privirea intr'alta parte si să ne întrebămu, că ore de unde acesta grăfă nemeritata pentru poporulu romanu? Prin ce s'a facutu e lu demnă de assemenei indurare? Au dora a prinsu ellu vre-o data arm'a contr'a troului si a dinastiei absburgice? Seau dora a conspiratu candu-va cu inimiculu in tempu de pericol si a tradatu celle mai scumpe interesale statului? Seau dora s'a afflatu candu va in sinulu acestui poporu vre unu fiu rateciu, care să fi facutu attentatul a supr'a vietiei suveranului domnitoriu? Nu, nici unu casu din toie accese; din contra, evenimentele de anni doue-deci si cinci incoce, — ca să nu mergemu mai departe — ni arreta in modulu cellu mai flagrantu si mai respicatu, că precandu ungurii prinseră amele si se rescolara contr'a tronului si a dinastiei, poporulu romanu, luptandu pentru libertate nu incetă a luptă si a-si versă sangele si pentru tronu si pentru intregitatea monarhiei; desastrul de la Königsgrätz atesta totu asié de la muritul si neconstestabilu, că, precandu ungurii abusandu de incredere conspirau cu inimicul si urdiau celle mai infernale planuri de tradare si de infidelitate facia de tronu si statu, pre atunci fiii po porului romanu reportau victorie la Custozza si Liss'a, luptandu-se ca lejii chiaru contr'a fratilor si consangen-

loru loru. Si cu tote acestea totu noi romani suntemu asta-di filii cei vitregi; totu noi suntemu mneii de perdiare, dati pre mat'a ungu'loru rebelli, trădători si assasini spre jungihiare. Assemenea grăfă si indurare n'amur meritatu si nici n'amur acceptat. Daca acest'a este remuneratiunea pentru devotamentulu, alipirea si credint'a nostra, atunci vomu sei si noi să fimu ceea ce se platesce a fi. De invetiatura si acest'a e buna. Daca asta-di nu suntemu de alta treba, decât de trassu si impinsu, de tunsu, si de mulsu, mane potem să fimu inca de mare folosu, dar eu manile nostre nimene nu va mai scote castane din focu.

Dupa acesta digressiune ne intercemu era la binevoitorii nostri unguri si li-o spunem franco si sinceru, că callea pre care au apucat este callea ce pre ei i duce la perire si nu pre noi. Renegatii, pre cari ei i intrebuitiedia de organe alle terrorismului magiaru, ca omeni fără conștiința si devotati numai intereselor personali, precum de zelosi si fanatici magiaru sunt asta-di, totu asié de zelosi si fanatici muscali sau turci, sau chiaru si romani, potu să fie mane. Cine este Hössler din Zarandu, amu spusu-o la tempulu seu, cu occasiunea numirei sale de comite supremu; amu spusu-o că este unu soldat austriacu, care in 1848. s'a luptat contra ungurilor. Assemene se scie, că Boér din Fagarasiu inca este puiu de renegat, si in acesta calitate i-a succesu a ajunged din notariu communalu in Mic'a, comisariu cu putere discretiunaria in Fagarasiu. Precum afflămu, si Bogdán nou numitul comite supremu in comitatulu Severinului, inca este armeanu de nascere. Cu astfelii de omeni magiarismulu si ideea de statu magiaru va perde si acelua pucinu terrenu ce l'a castigatu in mediuloculu daco-romaniloru.

Domnulu Romaniloru, principelu Carolu I. d'inpreuna cu M. Sa Domn'a si mic'a principessa Mari'a, insociti de una suita numerosa, soisira Marti ser'a de la Vienn'a in capitalea Ungariei, unde petrecuta pana Mercuri la amedia-di, candu apoi plecara cătra Bucuresci pre linia Aradu-Alb'a-Iulia-Brasovu. Mercuri, in dfu'a adormirei preacuratei feioare, principale Carolu, insocitu de dlu Costaforu, cercetă beserică romana-grecesca de aici si dupa missa assistă si la ceremonia santrei cruciloru ce s'a redicatu pre turnurile renovate alle acestei biserice. Precum ni se spune, principale s'ar fi folositu de acesta occasiune si cu man'a sa propria ar fi bagatu in globurile cruciloru mai multe bucati de moneta romana d'inpreuna cu numele si caracterul seu.

Tote aru fi bune, inse una scire electrica de la Bucuresci ni spune, că cabinetul romanu ar fi promissu reprezentantilor straini, că va modifica art. 8. din legea despre beuturile spirituose asié, ca si strainii să-pota vinde beuturile spirituose. Pentru modificarea acestei legi si pentru regularea junctiunilor cu Ostrungri'a se voru conchiamă camelele in data dupa rentorcerea principelui.

De la Caransabisiu ni se imparte-siese urmator'i a scire pre carea ne grabim a o aduce la cunoștința publicului romanu: Domnulu ministru ungu'rescu regescu de cultu si instructiune publica-

prin rescriptulu seu din 19. Augustu a. o. Nru 22,725 incunoscintia pe Prea Sfant'a Sa Parintele Episcopu allu Cartanesebisul Ioanu Popasu, ca pe presiedintele Consistoriului metropolitanu, că Majestatea Sa ces. reg. apostolica s'a induratu a luă la pregratiosa cunoștința convocarea Congressului nationalu bisericescu greco-orientalul pe 7 Septembre a. c. Calind. nou pentru alegerea nouului Metropolit.

## Reflessiuni

la testamentulu repausatului Eppu Iosifu Popu-Selagianu.

Valorea substantiei ramase de repausatulu eppu Jos. Popu-Selagianu nu se poate erue d'in testamentulu său dupa positiunile publicate, pentru că a fara de un'a sută de mii fl. bani gat'a depusi in cass'a de pastrare de 'n Oradea-Mare alta summa nu se affla indicata in cifre, era valorea averei miscatorie si nemiscatorie (căta se affla indicata in testam.) abia se poate evalua aprosimativu, — numai essecutorii testamentului voru poté da valorea in cifre dupa vendiarea obiectelor ce se tienu de substantia episcopală, căci celea tienetorie de averea privata a repausatului eppu sunt legate consangenilor si prin urmare acele lăsă voru da in natur'a. — Ca testatorii nostri să cunoască celu pucinu aprosimativu valorea substantiei ramase de eppulu, vomu insiră căteva date si cifre ce ni-a venit de la una mana amica, precum si unele detaluri relativu la ultimele momente ale repausatului si in fine vomu luă notitia si despre faimile surde ce se respondisera relativu la unele incercări pentru invalidarea testamentului. — Celle comunicate le vomu reproduce intre semnele citatiunii.

A.) „In banigat'a au remas 100,000 fl. v. a. elocati in cass'a de pastrare, etc. era in cass'a de ferru (Wertheimiana) 21,000 fl. v. a. toti in note de alle bancei nat. căte de un'a m'ie (1000) fl. nu s'a afflătu in se neci unu puiu de galbinu, neci moneta de argintu, ba neci chiaru bani de harthă mai merunta.“

B.) „Fabric'a de ferru de la Petros'a valoredia 20,000 fl.“

C.) „Cas'a d'in Beiusiu, sub care este cellarul cu vinurile cele mai bune, valoredia 25,000 fl.“

D.) Cătu valoredia vini'a (cu-vinatiele d'in cellaru) d'in promontoriulu de Oradea-M. nu ni-se indica, se poate insea evaluă la 10—15,000 fl.

E.) Valorea vinatielor d'in cellarile resedintielor eppali de Oradea-M. si de Beiusiu, asemenee nu ni-se indica, spunu inse cei ce cunoascu vinatiele d'in cellarul de Beiusiu (vinuri din vini'a de la Holodu) că valoredia 30—35,000 fl.

F.) Valorea instructiunii economice, apoi porcii, vitele de totu șoimulu, etc. neci aprosimativu nu se potu indică, nefindu cunoșcutu numerulu si calitatea loru, — prin urmare nu se poate cunoască neci summ'a ce va rezulta d'in realizarea positiunilor E. si F. menite pentru fondulu vedoveloru si orfaniloru. Luandu se unu calculu de mediulocu avereia tota se poate evalua ca la 150—200,000 fl. v. a. si ceea ce se poate sci inca de acum este, că eppulu si-au imparțit avereia in doue. Ingrindu-se de consangenii sei, nu si-au uitatu neci de german'a sa natiune, ceea ce va face ca

## Prețul de Prenumerat:

Pre trei lune . . . . . 3 fl. v. a.  
Pre siesse lune . . . . . 5 " "  
Pre annulu intregu . . . . . 10 " "

## Pentru România :

Pre an. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.  
Pre 6 lune 16 " = 16 " "  
Pre 3 — 8 " = 8 " "

## Pentru Insertioni :

10 cr. de linia, si 30 cr. taxa timbră  
pentru fisice-care publicație separata. In locul deschis 20 cr. de linia.  
Unu esemplar costă 10 cr.

posteritatea recunoscutoria să-i rostesca numele cu pietate!

Relativu la ultimele momente alle Eppului, amiculu nostru ni scrie:

„Eppulu se intorsesse de la scaldele vecine numai cu căteva dille inainte de morte; la vedere se pareă mai vigorosu ca alta data. Sambata ser'a (2. Aug.) pre la 6 ore, semîndu că-lu cuprinde amictul, se scăla de pre divanu, ca să clopotescă servitorului, inse lesinandu cadiu la pamentu, unde l'a gasită intr'unu tardiu servitorulu si canonichu I. Cucu; — Domineca si Luni jachă in patu, — dupa ce se ivira presemenele mortii, se tienă consiliul medicilor (luni ser'a la 9 ore) Marti demanetă, după ce canon. Corhanu i-a datu deslegarea generală, impartesindu-lu cu s. cumminecatura canonichii si alti preuti incepura numai decât a sierbă maslulu a supr'a lui si candu can. Cucu cetea Evangelulu si era să-lu unga, de odata Eppulu fu lovită, ea de fulgeru, de apoplessia si trech la celle eterne. Adstantii spunu că sub durat'a maslului si perdușe dejă semînile, nu cunoscă pre nimene, ochii i era impaingenati...“

Cu privire la validitatea testamentului ni-se serie d'in mai multe părți, că incercari se facu spre annullarea a celuil-a. Dupa una scrisoare mai expresa in asta privinta resumem urmatoriele:

„De la legistii am auditu că Eppulu nu ar fi avutu dreptu d'a face testamentu, căci i-au lipsit indultulu regescu si că astfelu averea lui are să se imparta in trei parti: un'a fiscalu, alt'a diecesei si a trei-a consangenilor, acesta parere a juristilor s'ar basă pre acea ordinatiune reg. că toti cei ce possedu vre unu bunu ca donatiune regescă (precum possedu eppii si prelatii cath.) nu ar poté liberu dispune testamentariter despre mass'a loru, fără a fi esoperat mai dinante indultulu regescu, spre acest'a; d'in acestu punctu de vedere unii affirma, că guvernul va nemici testamentul. Asemene se vorbesoe că un'a d'intre nepotele Eppului nemultumita cu despuseiunile unchiului său, vre să cera nemicirea testamentului.“

Atâtă legistii Dv. cătu si nepot'a eppului se affla in mare ratecire daca credu că se poate urdi nemicirea, pentru că dupa desființarea „aviticității“ ori care prelatu este in dreptu validu, fără a cere indultulu reg. care mai nainte trebuiă să se cera pentru tassele fiscale, dar astă-di candu de la tote veniturile prelatilor se platesc către statu impositele, indultulu regescu — ne mai avendu neci unu intelloșu, — a devenit cu totul de prisosu.

## De la societatea academica romana.

In 1 Augustu 1873, dechidește-se sesiunea anuală a societății academice române, s'a datu lectura reportului delegațiunii, in urmată coprindere;

Domnilor membi! Sub-semnatii, membri ai delegațiunii, venim cu onore e expune adunării generale situatiunea de prestă anu a societății academice cum si-a da séma de lucrările ce s'au inaintat de la finele lui Augustu 1872, la 1/13 Augustu 1873, candu salută in inaugurarea sesiunii ei a 8-a.

Delegațiunea in anul percurzu a resolvit, in cerculu competenței sale, affacerile de cari tratăza 130 de procese verbale, inchiate de ea (dosarul Nr. 1).

Din lucrările acestor 130 de procese verbale, vomu nota aci pe acellea, cari mai directu interessa atenția onor. societății, in prim'a sa sedință din 1873, remanendu

ca totă collecția să fie obiectul specialelor cercetări ale comisiunilor Adunării.

I. S-au publicat ori respective, s-au reimprospătat publicațiile de concursuri diverse cu termenul parte pe anul curent 1873, parte pe 1874, după otarările din tempu ale societății academice. Aceste concursuri, în totalitatea lor, fure urmatorile:

1. Filologice, din fondul Ev. Zappa:

a) Cea mai bună lucrare asupra formării cuvintelor în limbă română, prin derivări și compozitie. Termenul concursului 1874.

b) Sintaxa română. (Totu fondul Zappa). Termenul concursului 15 Iuliu 1873.

c) Premiu Alessandru Ionu I, traducere de Bello civilă cu anexe: de belo Alessandru, Africano et Hispaniensis. Termenul 15 Iuliu 1873.

d) Premiu Evang. Zappa: Traducere din Cicerone: Philippica II — cap. XX inclusiv. Titu Liviu: Cartea XX — cap. XVI inclusiv. Salustiu: Jugurtha — pana la cap. XXIII inclusiv. Plutarchu: Tiberiu Grădu intregu. Dionisie Alicarnas: Cartea II — cap. XVI inclusiv. Polibiu: Cartea I — cap. XII inclusiv. Dionu Cassiu: Cartea 56 — cap. 30 inclusiv. — Termenul concursului 15 Iuliu 1873.

2. Istorică. a) Despre petrocerea romanilor în Daciă pana în secolul XII-a. Termenul 1874.

b) Fondul Odobescu: Despre Daciă etc. Termenul 1873, Iuliu 15.

3. Științifice:

a) Descrierea agricole și economică a unui județ. Termenul 1 August 1873.

b) Floră unui județ. Termenul 15 Iuliu 1873.

c) Studiul apelor minerali din 10 isvore. Termenul 1 August 1873.

d) Studiul geologic al unui județ. Termenul 1 August 1873.

Aceste diverse concursuri s-au publicat la timp d-lorii membri, în principalele foi publici din țările române, caror foi li aducem, la această ocazie, multumiri sincere pentru binevoitorii lor concursu.

Pana la timpul otarării prin publicație a concursurilor din 1873, au intrat la secretariatul societății academice următoarele manuscripte:

„Non solum armatis, sed interdum etiam otiosis minabantur (Pompeiani); nec quid quisque sensisset, sed ubi fuisset cogitandum esse dicebant.

b) Manuscritul (din 6 broșuri) — de Bello civilă — cu motto: „Haec nova sit ratio vincendi, et misericordia et liberalitate nos muniamus.”

c) Manuscritul — traducere din Titu Liviu, cu motto: „Varia vitae commutabilis est ratio, vaga volubilisque fortuna.”

d) Manuscris, din Salustiu, cu motto: „Parva sunt foris arma, nisi est consilium domi.”

e) Manuscris, din Salustiu, cu motto: „Facta dictis sunt exaequanda.”

Po lăngă aceste manuscrisse de concurs, delegațiunea a mai primit unul, tratat de geologie, de la d. Nicolae Popu profesor din Năsaud, cu rogăminte d-lui cenzură oron. societate.

D. Dr. Cihac, nouă nostru membru onorariu, încea ni-a anunțat unu elaborat științific de competență (secțiunii de ști. naturale); acestu-l încea n'a fostu primit.

Revenindu la manuscrissele cari au intrat ca rezultatul alii concursurilor publicate, delegațiunea se crede a atrage atenția mărtării a societății asupra faptului, nu fără semnificație, că nu numai n'a primitu nici unu singur manuscrit pentru unele concursuri (ca celu filologic, sintaxă și celu istoric, din fondul Odobescu, ori ca cele științifice în genere), dar și chiar și pentru traduceri de autori latini, abia au în cursu 5 manuscrisse!

La sesiunea trecuta amu avutu 16 concurenți; de astă data avem abia 5. Candu cugetămu la cătu de pucine pagine de traducere se cerura pentru concursurile în cestiu, ca condiție pentru traducerea întregului autor, și candu nu ignoramus cătă barbati, latinisti capabili avem, nu este locu de a ne întrebă cu întristare despre cauza acestei pucine partesci a lor la luptele literare asi de salutarie, deschise în fine și la noi, gratia nemuritorilor do-

nato-i ai societății academice? Nu potem atribui lipsa de concurenți la starea de cultură a națiunii, aiurea și altă trebue se fia cauza. Onor. societatea academica și-a portă atenția, credem, asupra acestei cestiu.

II. D. A. Papiu, collegul nostru, a continuat lucrarea cu care a fostu insarcinat de d-vosă relativa la Cantemiresci. Delegațiunea pe de una parte a furnit d-lui Papiu chartă necessaria pentru imprimarea traducării române: Descriptio Moldaviae, și pe alta parte a midiulocului aducerea din Russiă a manuscriselor Cantemiriane. Aveam de a multumii cu recunoștința guvernului M. S. împăratului russilou și agentului său diplomatic din București, d. Zinoviev, pentru bună-voinția și grabirea de a ni pune la dispoziție acelle manuscrise. Sosite în lună trecuta, în numeru de 9 bucati, ele stau la cancellaria onor. consulatului adăstură otarării d-vosă în privința prescrierii ori a traducerei celor cari sunt în limbă rusescă. Dintre aceste din urma sunt alle princip. Antioh (deja tradus în versuri albe de respusul C. Negruții și A. Donici). Ca semnă anticipativ de gratitudine pentru grăzile comunicării de manuscrise din Moscova și Petersburg, delegațiunea a trăsărit 20 exemplare din editiunea Descrip. Mold. guvernului imperial rusesc pentru a se împărtă la biblioteca imperiului. Această mică ofrandă a fostu primită cu multumiri.

III. Delegațiunea, conformându-se decizionii d-vosă, a facutu prin dsare (Octombrie 1872), cătu mai cunoscute regulamentele diverse ale societății, spre a înlesni publicului cunoscîndă lucrările și atribuțiunilor ei. La timpul său vestită și esențială moșura din 1872 a inflințării comisiaunilor permanente ale diverselor secțiuni din societate. Delegațiunea nu este în poziție înse dă comunică d-vosă resumatul de lucrările ce aceste secțiuni au putut înainta în anul percurzu.

IV. Înca din Octombrie 1872 delegațiunea a invitatu formalu pe toti d-nii membri cari au a-si face discursurile de intrare în societate, se binevoiescă a le înainta delegațiunii cu 2 luni înainte de August, că și ea să le comunice d-lorii membri insarcinatii a respondă, spre a avea timp de a-si pregăti acelle respunsuri, delegațiunea n'a primitu nici unu respunsu de assemenea natură. Collegul nostru si presedinte d. N. Cretulescu s-a seusat la delegațiune, arătându imposibilitatea în care este în acestu anu dă face discursulu seu, din cauza ocupării lorii essigente alle poziții sale politice.

V. Atâtă în interesul materialu, cătu si mai alesu în acelui moralu alii societății delegațiunea a gasit u cu calle a face depozite de operele ce societatea a publicat, în principalele centruri europene. Ea are multumirea a annuncia d-vosă, cu totă înlesnirea:

La Vienă, la librari'a Geroldu.

Parisu, la librariile Frank, Durand,

Auguste et Perdonne, Laurel și Dumoulin.

Londra, Henri Sotheran.

Madridu, Baily-Bailliére.

Berlin, Ascher.

Petersburg, Isacoff si

Lissabon'a — (Proc. verbale din 25 Octombrie).

Grati'a înșinării librarielor depositatorie ale societății, secțiunile ei voru potrăi, și mai cu pucine spese si mai repede, operele ce ar' dorit să si le procure în cursu anului.

VI. Bibliotecăa societății, suntemu fericiți a anunță, că au dobândit in 1872—1873 unu sporu forte considerabile de circă 400 volume, si numai prin daru. Nu potem a nu cătă aci pre ei mai însemnatii donatori. Acești-a sunt laudatii domni Paulu Vela din Oradea-Mare (26 volume intre cari parte din Fejér, 14 volume); 78 volume de totă însemnatatea oferita de colonelulu Asaki din bibliotecăa si operele proprii alle nemitorului seu parinte G. Asaki; 93 volume de la imprimeria statului; 50 volume, frumosu daru de la vechia libraria a scolelor din Iassi, a d-lui Petrini; 20 volume de la d. V. A. Urechi'a, de la care s'a mai primitu si mai multe documente vechi si au-

tografie; 50 volume pretiose de la d-nulu generalu I. Adrianu. Să nu uitămu a înregistra cu multumire operele istorice si de archiologia oferite bibliotecei noastre de membrii sei onorari: d-nii Capelini (Bolonii'a), D. A. Cihacu, Bataillard, Frohner, D'Avril, etc.

Mai multe redactiuni inca au oferită societății academice căte unu exemplar din foile lor; delegațiunea li-a adus multumiri.

Pucine sunt cările ce s'a procurat prin cumpărare din banii societății. Elle se reduc la 17 volume. Cauza este, că delegațiunea a tenu tu se nu face comande de cătu după cererile secțiunilor respective alle societății. Listă de cările de comandatul s'a primitu în Iuniu de la secțiunea filologică si comandă s'a si facut la librari'a Gerold din Vienă. Totu de odata din fondul donatul de D. Odobescu se urmarește prin diverse librării cările de antiquar, din notitia d-sale biblografica despre Daciă.

VII. Catalogulu de antichitati din muzeu, cu care d-nii membri Odobescu si Urechia au fostu insarcinati, nu s'a facut, din cauza, că cele mai însemnate piese din muzeu au fostu duse la Viennă pentru expoziție.

Comisiunea lexicografica a ajunsu cu imprimarea dictionariului la lit. F., in cele 40 căle de tipariu, in care se speră se încapă pana la lit. L., după concursulu din . . . . 1872. Din Glossariu n'a mihi apparutu nici una fascicula.

Conformu decizionei adunarii delegațiunea a provocat po d-nii membri, cari au primitu a conlucră la dictionariu, se grabește a tramite manuscrisele d-lor. (Octombrie 1872).

(Va urmă.)

### Capital'a României si orașul Iassi.

precum suntemu informati aru sătă in negociațiuni cu dlu William Lindley, ingineru englesu, pentru construirea unui apa-ductu arteficiosu. Noi, de si nu suntemu in acesta privinția omeni de specialitate, totu-si observămu, că dlu W. Lindley a construitu apa-ductu si in Pest'a, si inca cu spese enorme de 4—5 milioane floreni v. a. si totu-si acestu apa-ductu nu numai că nu e in stare a satisface lipsa de apa a locuitorilor orașului; nu numai că cea mai mare parte a locuitorilor e lipsită cu totalu de apă; dar apă in sine este cătu se poate de nesanetosa, puturosa, ruginosa si plina de miasme, asie înțătu in timpul epidemicu de acuma si destullu a gusta apă dlu Lindley, ca omul să capete indată cholera de ea.

Apă dlu Lindley e batjocorita de întregă capitală ungurescă; ea este materia de glume si batjocură in tote foile umoristice si satirice de aici. Se dice, că daca orașul Pest'a voiescă să iece ceva folosu de la acestu apa-ductu, trebuie să mai spesodie de nou inca pre atâtă milioane, căte a costat contruirea apa-ductului.

Amu mai intellesu, că totu București si Iassii aru fi facutu introbaroa către municipalitatea orașului Pest'a, că pardosel'a cu a-sa faltă corespunde sau ba scopului? Referitoru la acesta pardosela, noi potem să marturisim, că intru adeveru corespunde, e forte eleganta si commoda, dar si scumpă. Inso si acesta o spunem numai cu resverba, pentru că pardosel'a cu asfaltu s'a introdus in Pest'a numai in an. tr. si asie in acestu restimpu scurtu nu potem judeca cătu este de solida si durabila acesta pardosela.

Tragim attenția consilielor comunale alle orașelor București si Iassi la impregiurările arrestate de noi, cu atâtă mai verosu, că n'amu voii, ca orașe române să fie inselate de străini.

### Una proclamatiune către alegori.

Din incidentulu fusiunii intre cele două ramure alle burbonilor, adeca intre principii d'Orleanu si intre legitimistul principie Chambord, deputatul Edgara Quinet adresă către alegori sei următori a proclamatiune, carea ni illustredia si cestiu fusiunii, si

dispusetiunea republicana facia cu acesta cestiu.

Nu mai este nici una indoieala, — dice Edgaru Quinet — că ceea ce voiescă să vi impună este Enricu V., este regimul vecchiu, dreptul divinu; pre acestu-lă vrea ei să vi-lu impună si numai cu majoritate de unu votu. Da, este revoluția din 1789, pre carea voiescă să o stergă d'impreuna cu toate drepturile voastre, si spre a o inlocui prin capriciul unui singur omu. Această este una nebunie, veti dice, si despre una nebunie nu se poate discută. Si eu totă acestea, iubiti concertati, nu numai că voiescă să discută, ci chiară să votedie a supra acestei nebunie. Inca odata, este vorbă dă decide a supră sortii Franciei prin unu joc de bille; este vorbă dă ve suppone era-si dreptul divinu. Si ce este acestu dreptul divinu, pre care generatiunile de astă-dinu-lu cunoscă? Trebuie să vi-lu explicu: Este dreptul invingătorului a supra celui invinsu, este Chlodvig, care dice cătra poporul spusul spadei sale: „Esti proprietatea mea; esti allu meu după dreptul spadei; te potu omori si ti potu lăsa viață, inse tu esti obiectul meu. Tu numai atâtă voi essiste, cătu mi-va placé mie. Esti sclavul meu, si acestă ti-o va spune-o si episcopii.“ — Aceasta-e dreptul divinu. Nu sciu să rideam, ori să ne indignam. Si ună si altă; că ce unde este nouul Chlodvigu, care ne-a spus prin poteca armelor sale? Pre care campu de resbellu ne-au invinsu pre noi contele Chambord si contele de Parisu? Pare că vedu pre episcopi, cum se găsesc să una dreptul divinu allu fortici si allu spadei; dar unde este poterea, unde este spadă si invingătorul?

Si daca totu si impossibilu va dăveni posibilu, daca li va succede a essecută absurdul si a face din poporul francescu unu popor cadiutu in starea copilariei, ce săr intemplă atunci? Una asemenea decadintă a poporului francescu ar da vecinilor sei dreptul, dă incercă tote contră lui. Despreții ar deschide porțile pentru invaziuni noi.

Primul cugetu allu restaurațiunii vecchiului regim ar fi, nimicirea națiunii italiene in favorul papei; de aici ar urma necesitatea unui resbellu cu Itali'a, Prusia si Spania. In currendu ni-ar veni a supră capului si a patră invaziune, si atunci into ta lumea n'amu avé nici unu amicu. Să nu credem că nu mai avem niciunul de perduț, pentru că Prussia ni-a luat totu. Pre mine me prindu fiori, candu cugetu să insemnu acelle părți alle teritoriului nostru, cari ni s'ar luă, dacă noi prin usurința de minte ni priu neactivitate, in numele dreptului divinu, amu provocă contră nostra una coalitione a Prusiei, Italiei si a intregei societăți moderne . . .

Unde este remediul? Voi să vi spunu. Poporul francescu să remana in perseveranția ce a arretat pana acum, inse totuodata să veghește; da, națiunea să veghește a supra a acelui dreptu santi si intrădevorul divinu, după care nimene nu o poate trata ca pre unu obiectu, ca proprietate a unui principie a unei familie. Conscientia publică a națiunii să eschime necontentu, că totu ce se va intemplă spre a da națiunea pre man'a unui singur omu, este lovitura de statu, fără nici una valoare, contră care-a protestedia tradițiunile dreptului de statu si alle vietile parlamentare a tuturor poporelor. Aceste adeveruri prefăcute in sânge si carno să n'ia armă de aperare contra violenței si a fortiei. Poporul francescu va aperi si salvă republică spre a se aperi si salva pre sine.

### Elegia

asupra bataisiei a trei-a messeniene. (464—454 a. Chr.) Dupa Salvini.

O! cătu mi e de dorerăsa totu de-ună suvenirea patriei melle! Amaritiunea pelinului si ascutitulu tăiatoriu allu spadei sunt nemică in comparare cu densă.

Scolatu ante de resaritulu soredului, cu passi incerti me astu ratecindu in campu. Recorea aurorii numai facea nici una impresiune a supră semtiurilor melle. Doi lei strasnici esfra din una padure vecina si

privirea loru nu me inspaimantă. Nu i-am nătărită si se departara.

Crudiloru spartani! Ce vi facura parintii vostru? Dupa cuprinderă Irei<sup>1)</sup> i-ati înarcatu de supplicie si i-ati insultat spre ierericirea loru cu emotiunile bucuriei voastre. — Aristomene<sup>2)</sup> nu-a promisuu unu venitioru mai fericit. Ma, cine ar' potă caluva suffocă in animalele noastre semtiemenu retelelor, despre cari amu intiellessu narrandu-se, si alle caror-a victime déjà untemu?! Tu ai fostu fericice, o Aristomene, pentru că n'ai fostu martor la acestea! Nu ediusi abitatorii Messeniei tăssi la morte a scelerati si venduti ca vite vile! Nu veiusi descendantii loru transmitându prin eculi intregi filorul loru rusine originea!

Repausedia in pace in mormantul teu, umbra gloria! si permitte, ca să se consemnu osteritatii ultimele sacrilegie ale spartani-oru. Magistraturele loru, — nu mai pucinu nimice ceriului ca pamentului — dau mortii imploratorii, pre cari i teraiesc din templulu și Neptunu. Acestu dieu cu dereptu iritatu nătiera cu tridentele seu costele Laconiei, și cutremura pamentului, se deschidu carne, un'a din culmile Taigetului cadiu si e prevallă. Spart'a e intrega dirimata afara le singure cinci case, si mai multu de 20,000 eraone sunt immortenate in ruinele selle.

— „Ecă somnul scăparii noastre! strigă una ultime de sclavi! Temerari! alerga cătra Spart'a fora ordine si fora conducatoriu; la rivirea unui corpu de spartani adunati in grăba de regele Archidamu se oprescu, ca i venturile eliberate de catenele lui Eolu andu li se arreta dieulu măriloru, — si la privirea Ateneinilor si a altoru natiuni venite in jutoriu Spartanilor, in cea mai mare parte e imprasciara ca-si negur'a la apparintia prelui. Dar' nu in vanu prinsera Messenienii rumele, lung'a servitute nu a alterat sansele, carele curge in venele loru, si asemenea cuilei rapite de libertate, carea dupace a apetu legaturele, se inalta superba spre griu, — ascindu muntele Home, si respingu bracie tari attacurale repplicate alle spartaniloru, redusi nu dupa multu, la necesitatea de a rechiamă trupule allatiloru loru. — Ajungu Atenienii asiā renumiti in asenari si sunt condusi de Cimone<sup>3)</sup> de acelui simone, pre carele de atatea ori Victori'a incoronasse cu laurul immortal. Sploreea gloriei selle si valoarea teupelorloru selle inspirara tema assediatoru si terore spartaniloru. Suspicionedia pre acestu mare urbatu, ca si candu ar' fi urditu ore-care adare si lu consultara, cu pretestele cele mai rivole de a-si reconduce armat'a in Attic'a. — Pornește. — Discordia, carea incungura amplu acelu-a, se întarosece, prevede cămităatile aproape a cadé asupr'a Greciei, si surându-si capulu prorumpere in strigăte e bucuria dicindu:

„Spart'a! Spart'a! pentru ce nu scii renumeră serviciile decătu numai cu votemări au ofense, — privesc acesti luptatori, si appuca drumulu catra patri'a loru cu usine in facia si cu dorerea in anima! ant chiar' aceia-si, cari mai decurendu-ni cu ai tei si-arretara coragiulu facia cu versi la Plateea.<sup>4)</sup> Densii alergara spre perarea ta, si tu i-ai accoperit u infausta: In venitoriu tu nu-i vei vedé de melle triste.

Precandu incepiamu noi a ne bucură de una sorte trancula, flot'a spartana triumfasse asupr'a cellei ateniane si venisse a ne insultă la Naupactu. Ascindemu iute năile nostre, si Odiul fu singura dictate, carea o invocau ambe pările. Nici-cându Victori'a beusse mai multu sânge impuru si inocentu. Siliti a cede numerului mui mare, furemu deja din Peloponesu, si cea mai mare parte si-lă refugiu in Itali'a si in Sicili'a. Trei mii de omeni mi concretiura destinului loru, pre cari i condusei prin tempesta si printre stancile periculoase (ale marei) in acelle regiuni, cari voru resună in eternu de cantecelor melle triste.

Satulu-nou inf. in Aug. 1873.

Unu filoromanu c.

Lapusiulu-Ungurescu, 22. Aug. 1873.

Comitetulu arangiatoriu allu balului tinențu in Stoiceni pentru ajutorarea scoli principale romane din Lapusiulu-Ungurescu, are onore a exprime multiamita publica totororul acelioru prea on. DD. cari au binevoitul a succurge pentru acestu scop: filantropicu, cu care occasiune nu potă se treca cu vederea conlucrarea onorab. D. J. Voith din Lapusi si a Dlu Dr. Simai, cari nu au pregetatu a indulci publiculu magiaru pentru scopulu susatinsu pre langa tota in disputetiunea ce cutare Grofu a voită a semenă ca asia si mai tare să lucre in detrimentul scoli, ins' una insemnata parte dintre magiari a avutu intelleptiunea si bunavoint'a de a asculta mai multu de susnumitii Domni si asiā au concursu in numeru

presponderante, in cătu ospetii romani postura si gelosi de acestea concurentia mai alesu candu su potutu audiatari cuvinte: — „Noi suntemu mai buni romani decătu Dvostra“ — cuvinte ce abia a potutu se le exprime vre unu magiaru candu-va, precum acăst'a cu tota sinceritatea o fece on. D. peputu ref. Sz. — ce totdeodata serve nu de pucina inveniatura romaniloru mai alesu din acestu cercu, cororua, precum se vede, li place a fi indiferenti la tote.

Venitulu curatul allu acestui balu a fostu 37 fl. v. a. si 5 cr. la care summa a participat D. Jacobu Voith din Desiu cu una summa de 5 fl. v. a. pentru care Dsiale precum si cellorul lalit generosi co-tributitor se exprime multiamita publica; a nume: Pr. S. Episcopul Gherlei Michaelu Pavelu 2 fl. D. Canonicu Andereu, D. can. St. Biliu, D. can. Mich. Sierbanu, D. can. Dem. Coroianu, D. Eusebiu Carticea, prof. de teologia, D. Mich. Ivasco prof. de teologia, D. secretariu metropolitanu Dr. Mihályi, D. preputu gr. or. Joane Perhertia, toti câte 1 fl. v. a. Si asiā venitulu totale a acestui balu a fostu 47 fl. v. a. si 5 cruceri, care summa prin On. D. Petru Codeusu preotu si Dir. scolei se a strapusu cassarului scolei Dlui v. protopopu Demetriu Varn'a spre a o allatură cătra capitalulu scolei pana la dispusetiuni mai innalte.

Comitetulu arangiatoriu.

## VARIETATI.

(Pro statu notitiae.) In urii 33-35 ai „Fed.“ s'a publicata unu concursu pentru ocuparea vacantei statiuni de cantoru-docente in commun'a Bicazu. Terminalu pentru trimiterea recuselor si presentarea in persona inaintea senatului scol. respectivu s'a fostu prefiptu pre finele lunei lui Augustu, inse fiindu că la prob'a de candidatiune intre senatorii scolari locali s'au invitul neinteligerei cu privire la solutiunea decentala, prin acesta concursulu mentionata se annulliedia si se accepta denumirea unui docentu din partoa venerat. ordinariu gr. cat. de Gherla. — Bicazu, 18 Aug. 1873. — Grigoriu Cardosiu, par. loc. si preside sen. scol.

(D. Emanuelu Cretiulescu,) comisariulu espozitunii romane la Vienn'a, arreta că a avutu locu solemnitatea distribuirii recompenselor. Cu acesta occasiune Romani'a a obtinutu preste 170 medalie sau recompense, aproape inductu de acellea, ce a obtinutu la expusetiunea de la Parisu.

(Numiri.) Dlu Iosifu Rednicu, dr. in medicina si totu-odata elevu voluntariu in servitiulu militariu de unu anu, este numitul medieciu assistentu (adjunctu) la ospitalulu nr. 16. allu garnisoni din Budapest'a. Dlu Iosifu Panaito, cancelistu la judecatoriu'a cercuala din Lipova, este numitul totu de cancelistu la tribunalulu din Temisiora, era diurnistulu Constantinu Constantiu este numitul de cancelistu la judecatoriu'a cercuale din Recasiu; Nicolau Aronu, fostu inveniitoru, este numitul executoru judecatoreseu pre langa tribunalulu din Abrudu.

= Comunitatile Pervor'a si Siemniti'a, in confiele milit. provincialisate, de la 1 Novembre a. c. incolo nu se voru mai tine de perceptoratulu din Mehadi'a, ci de cellu din Bosoviciu.

= Comunitatea Szabéd, incorporata la scaunulu Muresului, a capetatu concessiunea ca pre langa celle doue terguri annuale ce le-a avutu pana acum, să tienă si tergu de septembra, si adeca in diua de luni a finarei septembrae.

(Camer'a Croatiei) s'a deschis in 25 Aug. Desbatarea a supr'a nouei impacatiuni cu Ungari'a se va incepe numai in septembra prossima.

(Appellu.) Junimea rom. din Bucuresci indrepta unu appellu cătra intreg'a junime romna, spre a contribui la facerea unei medalie commemorative, spre a o offeri dlu Thiers cu occasiunea departarii ultimului soldatu prussian de pre territoriulu francesu. — Summele subscrise sunt a se inainta comitesului, strad'a Batiste N. 2.

(Bibliografia.) A essită de sub tipăriu Biblioteca de legislatiune sau collectiunea legiurilor Romaniei ve-

chi si noue, de J. M. Bujoream. Unu volumu de 2144 pagine, contineandu tote legile, procedure, regulamente, decrete, circularie instructive, conventiuni, concesiuni, statute, tarife, tabouri, formularii, ect. — In aceste intra si legiurile vecchie: Caragea, Calimacu, alle principelui B. D. Stirbei, manualu de pravila besericesca si statutele colenilor bulgare din Basarabia. Depositu spre vendiare la libraria Socecu et Comp. in Bucuresci. Pretiulu unu exemplariu 30 lei noui.

\* \* „Tribuna.“ Sub acestu titlu a apparutu de currendu in Bucuresci una revista a cestiniilor contemporane, organu literariu si scientificu, redactatatu de zelosulu si talentatulu june romanu Gr. H. Grandea, care dupa una vietia retrassa de trei ani, intră era-si in aren'a diaristiciei, in activitatea publica. — „Tribuna“ appare de doue ori pre luna; fia-care numaru cuprinde doue côle de tipariu in formatu quartu mare; pretiulu abonamentului este pre anu 20 lei noui, pre siesse lune 12 l. n., pre trei lune 7 l. n. Abonnamentele se facu, tramitendu pretiulu si aderess'a. Biroul in Bucuresci, passagiulu romanu. — Summarulu numerului primu din 1 Aug. este urmatorulu: C., voimur? Introducere de Gr. H. Grandea; Aurelu — romantiu de Cr. H. Grandea; Starea literaturei si artelor in Romania: poeti Hasdeu, Zemfirescu, Sierbanescu, Paunu, Negruți; architectul Monitoreanu; pictorul Grigorescu, totu de Grandea; Cursu de dreptu, politica si legislatiune, prelucratu dupa Pradier Fodore si alti autori: Introducere la sciintia dreptului; Ce sistemul de fortarete se se adopte? — Studiu estrassu din Bulletin de la reunion des officiers; Cimiteriu de tierra — elegia tradusa din Gray; Una res bunare, comedie de G. Marianu, — apreciare; mai multe poesie.

**Romani'a.** In „Trompetta Carpatilor“ cetimur urmatorie: „Cine suntemu noi? Odrasla latina, adaptati in civilisatiunea greco-latina si facundu parte asta-di din civilisatiunea franco-englesa. Ce vomu face noi? Nimicu alt'a, decătu ne vomu intari in nationalitate si patriotismu prin scole si ne vomu invertosia prin armare; ne vomu silf din tote facultatile nostre se fia ceva de noi, pentru ca să potem negocia pentru noi. Procederea eea mai rationata, cea mai logica este grabirea in armare; arme cătu mai multe si cătu mai bune Romanulu este soldatu in 40 de dille, pentru că este nascutu ostasiu din celle mai viteze popore antice, din Daci si din Romani; vitezi a este innașuta si ostasi a este in ellu, cum a fostu totu-de-un'a lega legilor... In starea in care ne afflăm facu intrebare celor mai competenti intre oficerii nostri, daca n'amu poté printro buna intelegera intre ministeriu si camere, fara mari scuduri financiare, se punem pre picioru de resboiu de aperare, concentrati in trei sau patru tabere 100,000 ostire ecuipata si instruita; daca n'amu poté monta trei sute de tunuri; daca n'amu poté incepe indata fortificari usioare, pentru că tarile ni le-a datu natur'a la strimtorile Carpatilor; — din Dunare pana in Bistritia macaru, că-ci mai incolo este cine să ne apere.

Ar fi ore cu nepetinti'a se avemu cinci siesse strimtori bine intarite; una suita mili ostire bine ecuipata si bine tienuta, cu trei sute de tunuri macaru? Nu vedu de locu greutatea, si ori-cine mi-va dice că nu potem face atât'a in trei lune de dille, nu-lu credu; vointia să fie, si forte pucinu patriotismu in ministeriu si in camere, si se va face.

Daca un'a ca acesta se poate; daca la un'a ca acesta mari sacrificie nu sunt necesarie, intrebu acum era-si pre cei mai sciutori strategici ai nostri: Cu pozitioanea nostra geografica care ni-a dat'o natur'a si cu pozitioanea nostra politica care ni-a dat'o tractatulu din Paris, potem noi să nu potem să avem o greutate in resbellulu Orientalui, fie ellu ori cătui de intinsu? amu fi noi in stare atunci să ni caute amici'a, să ni se caute

<sup>1)</sup> in resbelulu allu II. messenienu (685-668.)

<sup>2)</sup> Teneriu, inse bravulu conducatoriu Messeniilor in resb. II.

<sup>3)</sup> Fiul lui Miltiade — invigitoriu la Marathon (490.)

<sup>4)</sup> an 479-unde spartanii sub Pausanii Atenii sub Aristide nimicira osta lui Atenei.

<sup>5)</sup> in resbelulu peloponesu.

allianții pentru care să potem cere? am poté noi pretinde și dobendî dintr'unu assemenea resbellu ceea ce a preținsu și a dobenditul Itali'a din resbellul Crimeei numai cu 10—15 mii de omeni?... Cari din poporele crestine alle Orientului ar poté aduce assemene contingentu, chiaru candu acestu-a n'ar serví la nimicu altu de cătu numai și numai la dominarea Dunarii, daca resbellu ar veni despre Carpati la Dunare; sau la dominarea Carpatilor, daca resbellul ar veni de la Dunare spre Carpati?

**Turci'a.** Siaculu Persiei, acestu rege allu regilor, seau mai bine tirannulu tiranilor, si inca si mai bine, gădele gădilor, — dupa ce si-a jocatu rolul si in Constantinopole, in 25 Aug. plecă in fine cătra casa, unde de buna seamă, pre langa totu voiajulu seu prin Europa si-va anunțată sosirea prin condamnarea la morte a mai multor nefericit; că ce de atât-a tempu tigrulu a insetosiatu si acum va trebuī să-si potolesca setea cu sange de omu. — Precum in Londonu, in Parisu si Vienn'a, asiè si aici judanii au tramissu una deputatiune la siaculu spre a-i imploră gratia si misericordia pentru fratii loru de sub netiermurita sa potestate; siaculu in se li-a respunsu si cu acesta occasiune, că fiii lui Israelu stau sub protectiunea sa nemediulocita si se bucura de tote drepturile si libertățile, ce sunt date celorlalți suditi ai sei. Trebuie in se scimu, că de assemenei drepturi si libertăți judanii s'au potutu bucură chiaru si in sclavi'a babiloniana.

Cestiunea besericei bulgare, adeca frecările intre bulgarii si grecii din Turci'a au inceputu a se improspetă de nou. Patriarculu grecescu, semtiindu că intre Turci'a si Greci'a există relatiuni de mare intimitate, si-luă coragiulu si intr'un'a din dilele de currendu trecute se prezintă la ministrul de externe si ceră de la acestu-a, ca se pregatesca beratele (diplome de installare) pentru episcopii grecesci, cari sunt desemnati a fi tramsi in essarchiele bulgare. Ministrul i respusne in se, că guvernul turcescu este resolutu a nu mai concede să se trimită episcopii grecesci in essarchiele bulgare, de-ora-ce nu poate să consideră pre bulgari ca săismatice; ba inca din contra, guvernul are de cugete să esecute fermanul, prin care se recunoște essarchatul bulgaru. Dreptu aceea ministrul svatuesce pre patriarchu, că fanarulu, ar face multu mai bine daca s'ar impacă cu bulgari si ar recunoște statul quo. Dupa pucina consternatiune patriarchulu primi acestu svatu, in se cu conditiunea, ca essarchulu să facă passulu primu spre acestu scopu, adeca să-i adressedia lui, patriarchului, una scrisoare, in carea să se roge pentru impacatiune. Aceasta conditiune se aduse in data la cunoscintia essarchului bulgaru, care in se, dupa ce se consultă cu unu numeru insemnatu de prenti si notabili bulgari, a respunsu, că passulu dorit u de patriarchu lu va fuce numai atunci, dupa ce patriarchulu va drchiără printru-o scrisoare cătra guvernului, că recunoște independentia besericei bulgare, si dupa ce port'a va incunnoscintia pre essarchu despre acestu passu prealabilu, ce trebuie să se facă din partea fanarului. — Astfelui stau lucrurile in tempulu de facia; numai de la unu firu de Peru, de la una mita dosa de capriciu mai depinde recunoșterea independentiei besericei bulgare si din partea fanarului. Vomu vedé, ce se va mai in templă.

**Republic'a Ispaniola.** In siedint'a de la 26. Aug. cortesii au alesu pre Castelaru de presedinte. Castelar arreta periolele situatiunii, cari lu fecera a primi acestu officiu, pre care nu l'a meri-

tatu. Ellu dechiară că nu va restringe libertatea de vorbire nici cătu e negru sub unghia, dar cu tote aceste personalități nu va suferi. Politică este să cuprinda in programmul lui Salmeron. „Noi suntem continuatorii revoluționii din Septembrie; noi nu reprezentăm o partită, ci reprezentăm democratia. De la 11 Februarie incoce devis'a republicei este „libertatea; mortea republicei ar fi totu-o data si 'morte' „libertății.“ Ellu dechiară mai departe, că este pentru principiul federalu, pentru că federalitatea împedece si evita dictatură. Înainte de tote in se ellu vră unitatea națională si integritatea patriei. In fine ellu accentuă de repetite ori necessitatea, dă se restabilă disciplină in armata.

Scirile mai nove despre luptele guvernului republicanu din Madridu cu bandele carliste ni comunica, că in 25 Aug. maresialulu campestru Santa Pau au batutu pie carlisti, cari in numeru de vre-o 8000 impresurassera Estell'a; perderile carli stiloru sunt considerabile; Don Carlos a commandat insuși in persona. Assemenea se mai comunica, că baud'a Calvo Seco in Aragoni'a fu imprasciata, ér band'a Mirendon batuta totalmente. Alte sciri despre o multime de ciocniri intre republicani si carlisti inca sunt mai tote in favorulu guvernului de Madridu, ceea ce inseamna că otdenea are să se restabileasca, opinioare lui Don Carlos se voru nimici acum odata pentru totu-de-un'a; Ispania lacerata si sangerata si-a redobandă pacea si liniscea, de cari are mare trebuintia.

### P u b l i c a i u n e de

*Concursu pentru o carte de cetire romana.*

Consiliul județianu allu județului Issi, votandu unu premiu de 2500 lei noi (două mii cinci sute) pentru o carte de cetire ce se va găsi mai buna pentru usula scolelor primarie rurale, subsemnatul prefecțu allu județului Issi, publica urmatoriulu programu, dupa care acea carte trebuie elaborată:

I. Cartea să fia destinată pentru copii, cari sciu a ceti, prin urmare să nu cuprinda abecedar.

II. Ortografa să fia fonetică, precum este: d. e. in nou'a metoda de scriere si cetera a Dloru Creanga, Grigorescu si Raceanu sau in „Convorbirile Literare“, cu observare, că este de dorit u să scurtă să lipsescu cu totul.

III. Celu multu o colu de tipariu să fia scrisa in caractere cirilice, parte vechi, parte nouă.

IV. Cartea să cuprinda: Poesii, Proverbe, Povesti, Parabole mai alesu din biblia, descrieri geografice cu deosebire alle tierrei, descrieri cosmografice si meteorologice, descrieri din natur'a neorganica, descrieri de plante si animale, descrieri relative la economia casnică si rurală, la industria si commerciu, bucati din Istoria Patriei, o bucată de cetire cu notiuni elementare despre comună districtu si statu.

Tote aceste materie voru trebui alesse astfelu, in cătu să fia potrivite cu intelectul copiilor si să li infacișeze modeluri de limba si de stilu simplu si corectu.

V. Cartea să cuprinda intre 15 si 20 cole tiparite.

Personele cari aru dorit să se prezinte la concursu, voru trebui să tramita manuscritele Dloru in terminu de unu anu de dille, cu incepere de la St. Georgiu 1873. — Manuscrisele voru fi sigilate si adresate comitetului permanentu, avendu atâtă preplu, cătu si pre manuscriftu unu semnă visibilu cunoscutu numai autorului.

Premiul susu mentionat se va elibera de in data autorului cărtii ce se va geti mai buna.

Dreptul de proprietate remane autoru-

ului, cu acesta, ca din antă'a editiune ce se ve tipari cu spesele județului să-si tragă acestu din urma chetuielile de tipariu.

Decisiunea comisiei ce va fi insarcinată cu examinarea acestui opu, se va publica prin unul din jurnalele cele mai respandite.

*Prefectur'a județului Issi.*

### C o n c u r s u .

Pentru statuia de cantoru-docone gr. cat. de S. Seplacu, carea este de actu vacanta, prin acestea se publica concursu.

Cu acesta statuia sunt impreună următoarele emoluminte:

- 1) bani gata 60 fl. v. a.
- 2) bucate 50 mertie grauntie (malaiu).
- 3) 12. mertie de grau curat.
- 4) Patru orgie de lemn de focu.
- 5) Cuartiru si gradina de legume.

Doritorii de a avea acesta statuia să se presentedie inaintea subscrisului senatului scolaru locale celu pucinu pana la 15. Sept. a. c. st. n. documentandu-si applicatiunea loru de pana acuma, precum si comportarea loru morală.

Datu in S. Seplacu 1873. Augustu 20. pentru senatul scol. conf. gr. cat. loc.

2—2 *Demetriu Merce,*  
preotu gr. cat. rom. ca pres. senat. scol.

### C o n c u r s u .

Pentru ocuparea postului de docent in clas'a 1. a scoli centrali romane gr. cat. d'in Turd'a, ce se va deschide cu inceputul anului scolaric 1873/4, prin acătă se publica concursu.

Emolumintele impreună cu postul este: a) 300 fl. v. a. salariu anual in rate lunare; b) cortelul său 50 fl. v. a. bani de cortel.

Concurrentii voru avea a-si tramele subserisulu cererile instruite cu atestate necesarie — a nume cum că sunt romani de religiunea gr. cat si că posiedu tote calificatiile teoretice si practice recerate prin legile in vigore — pana in 15. septembrie st. n. a. c.

Turd'a, 21 augustu 1873.

In numele Eforiei scolare  
*Dr. Ioanu Ratiu,*  
presedinte.  
2—3

### A n u n c i u .

Este cunoscută că in Dev'a pre la cursulu preparandialu de statu de trei ani cu limb'a de propunere maghiara, există cursulu paralelu cu limb'a de propunere romana; inscrierile la acestu cursu in anu se voru incepe in 25 Sept. si voru fi încheiate pana in 30 Septembrie.

In cursulu primu preparandialu se promovea toti acei teneri, cari sunt sanatosi, au impletuitu allu 15 lea anu, si au avut patru clase gimnasiali, reali sau civile cu succesu bunu, sau in lips'a acestu atestat se supunându-se examenului de promovare, in limb'a materna, computu, geografie si istoria, voru arreța atâtă calificatiunea se recere in amentitele scole.

Doritorii de a fi primiti in acesta parandialu au de a-si adresa regăurile provizoriile cu testemantul de botez, maternu, scolaricu, si in casu candu n'ar fi stare de a frequentă cursulu preparandialu ajutoriu, si cu attestatul de paupertate Dev'a in 13. Aug. 1873.

*Ioanu Madzar,*  
direct. preparandialu

### C o n c u r s u .

In comun'a libera regia Resinari a venit postul de medicu communalu cantu.

Emolumentele legate de acestu post sunt: unu salariu anualu sistematisu 900 fl. v. a. si de fia-care visita 10 cr. v.

Recursele bine instruite sunt a se admite cu multu pana in 25. Septembrie st. n. a. c. cătra Primari'a comunie libera Resinari per Sabiu in Transilvania.

*Primari'a Resinariilor.*

### C o n c u r s u .

Officiul invetatorescu conf. g. c. Commun'a Ilva-mare, in districtulu Nađului, se curentă pana in 20. septembrie st. n.

Cu acestu officiu este impreună unu salariu anuale de 200 fl.v.a.; b) Cortelul in natura si 7 org. lemn de focu. Doritorii de a se suppune acestui examenul de calificatiune sunt provocati, ca regăurile loru in respectul acestu-a provizoriile cu occupatul de botez, cu testimoniu despre studiile absolvite, despre ocupatiunea pana in prezenta si portarea morale, si le adressedie Dlui inspectore scolaricu si consiliariu regiu Ludovicu Réthi in Dev'a, celu multu pana in 15. Septembrie 1873.

Dev'a, in 13. Aug. 1873.

cu invocarea inspectorelui  
*Ioanu Madzar,*  
direct. prep.

\*) Celle-lalte diuarie din patria cu onore sunt rogate să binevoieasca a reproduce aceste două anunțuri din Dev'a.

**ALESSANDRU ROMAN**  
Propriet., edit. si red. respundet.